

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego Fundacji im. [...]

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Dnia 14 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest wyborczy, w którym jako autora wskazano Fundację im. [...] (dalej wnoszący protest), reprezentowaną przez M.N., który został przedstawiony jako prezes zarządu. Okoliczność, że to fundacja wnosi protest została podkreślona w treści protestu wyborczego (k. 3).

Wnoszący protest wniósł o unieważnienie wyborów na Prezydenta RP, które odbyły się 12 lipca 2020 r. na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji RP i powtórzenie wyborów bez udziału A.D., gdyż zdaniem wnoszącego protest ciężą na nim zarzuty karne zagrożone Trybunałem Stanu.

W uzasadnieniu protestu wyborczego podniesiono m.in., że: „Fundacja złożyła w Prokuraturze Krajowej 10.02.2020 r. wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej A.D. (obecnego prezydenta) oraz ministrów Obrony Narodowej: A.M. i M.B. o Niegospodarność wielkich rozmiarów i działanie na szkodę Narodu Polskiego - Zdradę Dyplomatyczną oraz, że A.D. jest kandydatem formacji politycznej („P.”), która za pomocą przestępstwa (oszustwa Art. 286 kk) uzyskała poparcie społeczne i wygrała wybory parlamentarne w 2019 r.”.

W odpowiedzi na protest Państwowa Komisja Wyborcza (dalej PKW) wskazała, że istnieje zamknięty katalog podmiotów uprawnionych do wniesienia protestu wyborczego. Co za tym idzie, PKW podniosła, że wniesiony protest nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego i w związku z tym powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku w sprawie wyraził pogląd, że wniesiony protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu, gdyż protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną np. fundację, pozostawia się bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Na mocy art. 82 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej k.wyb.) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Z kolei art. 82 § 5 k.wyb. stanowi, że prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Inne podmioty nie są uprawnione do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 listopada 2011 r.,

III SW 119/11; z 11 lipca 2019 r., I NSW 24/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 221/20; z 28 listopada 2019 r., I NSW 129/19).

Nie jest zatem dopuszczalne wniesienie protestu wyborczego przez podmiot niebędący osobą fizyczną. Oznacza to, że fundacja nie może wnieść protestu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2019 r., I NSW 64/19).

Niezależnie od powyższego, z informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że sposób reprezentacji wnoszącego protest (nr KRS [...]) jest następujący: *Oświadczenie woli w imieniu fundacji, z zastrzeżeniem ust. 2, składają dwaj członkowie zarządu działający łącznie. W sprawach dotyczących zatrudnienia pracowników oraz w sprawach nie związanych z zaciąganiem zobowiązań majątkowych powyżej 5.000 (pięć tysięcy) złotych - oświadczenie woli w imieniu fundacji może składać jednoosobowo prezes fundacji.* Natomiast w podrubryce „Dane osób wchodzących w skład organu” ujawniono, że M.N. to wiceprezes zarządu, a prezesem zarządu jest inna osoba. Tym samym wiceprezes zarządu nie był uprawniony do samodzielnej reprezentacji wnoszącego protest, co za tym idzie fundacja była wadliwie reprezentowana.

Do protestu wyborczego nie zostało również załączone pełnomocnictwo dla M.N. umocowujące go do reprezentowania fundacji w niniejszym postępowaniu i nie ma możliwości uzupełnienia tego braku.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. W proteście wyborczym nie przedstawiono jednak istotnych i obiektywnych dowodów, które by chociaż uprawdopodobniły przedstawione zarzuty.

Artykuł 322 § 1 k.wyb. stanowi, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Z tego powodu, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 należało pozostawić protest bez dalszego biegu, o czym Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

